

Els volums de la col·lecció mallorquina que hem examinat, publicats amb una lloable cura no sols tipogràfica sinó lingüística, seran ben útils certament tant als lectors que hi vulguin cercar un esplai estètic com als investigadors que desitgin aprofitar-los com a elements d'estudi. En les reedicions de textos del segle passat és on aquesta perfecció en l'ordre filològic es fa més vistent. En felicitar el Sr. Francesc de B. Moll, director i editor de «Les Illes d'Or», hem de formular els nostres vots més fèrvents perquè el bell ritme de publicació reprès aquests darrers temps no hagi de veure's interromput més i els nous volums vinguin a arrencar-se amb tota regularitat al costat dels ja publicats fins ara.

R. ARAMON i SERRA

GIANFRANCO CONTINI: *Un poemetto provenzale di argomento geomantico*.
Fribourg en Suisse, Librairie de l'Université, 1940. 78 pàgs. («Collectanea
Friburgensia», Fasc. 36, N. S. 27.)

El ms. lat. 7420 A de la Bibliothèque Nationale de París conté dos poemès provençals sobre geomància, de la primera meitat del segle XIII. El primer d'ells, més pròpiament astrològic-geomàntic, fou compost entre 1295 i 1334 per un inconnegut mestre Guilhem, i deriva d'un tractat pseudo-ptolomaic titulat *Archanum magni Dei revelatum Tholomeo regi Arabum de reductione geomancie ad orbem* (que Bernat de Gordon havia traduït a Montpeller).

El poema comprèn una sèrie de regles per a pronosticar la llargària de la vida, el caràcter de l'infant acabat de néixer i la sort que tindrà, la restitució d'un tresor confiat a un altre, les malalties, i altres arguments variats. La doctrina astrològica exposada en l'*Archanum* i en aquest llibre té la particularitat que determina l'horòscop per mitjans geomàntics. La procedència del manuscrit, les característiques lingüístiques del text i altres circumstàncies de caràcter cultural fan creure que l'obra de mestre Guilhem fou escrita al Llenguadoc.

El Prof. Gianfranco Contini, tan acreditat ja per altres treballs filològics, ens dóna una excellent edició crítica d'aquest poema, que ilustra amb notes marginals aclaridores del seu contingut. El text va precedit d'un breu pròleg — precís, informat, complet — on, amb segura erudició, examina les característiques de l'obra, informa el lector sobre els aspectes essencials del procediment geomàntic i analitza detingudament la llengua del text. Completa el llibre un índex dels noms de persona que apareixen en el poema.

R. A. i S.

The Didot-Perceval. According to the Manuscripts of Modena and Paris. Edited by WILLIAM ROACH. Philadelphia, University of Pennsylvania Press, 1941. XII+348 pàgs.

El *Didot-Perceval*, o sigui la narració en prosa de les aventures de Perceval en busca del Graal, havia estat publicada per Eugène Hucher, segons el text de París que havia format part de la biblioteca d'Ambroise Firmin-Didot, i per la Srta. Jessie L. Weston, segons el manuscrit de Mòdena, més extens i millor que el

de París. En el volum que ara recensionem, el Sr. William Roach publica davant per davant les dues versions d'aquest *Perceval*, edició que és molt oportuna, car la versió del manuscrit de París no havia estat reeditada des de l'any 1875, i l'edició del manuscrit de Mòdena era molt deficient. La present edició del Sr. Roach va precedida d'una extensa introducció en la qual es descriuen els manuscrits i edicions del *Perceval*, es justifica el títol que se li dóna, *Didot-Perceval*, i es fa una acurada anàlisi del seu argument amb un escrupolós estudi de fonts. La introducció acaba amb una nodrida bibliografia relacionada amb el tema del *Perceval*.

La impressió que ens ha produït l'obra del Sr. Roach ha estat la d'un treball consciencios, molt estimable com a obra de síntesi. Hom sap l'extensa bibliografia que hi ha sobre els temes del cicle artúric i les opinions contradictòries que sobre ells s'han emès. El Sr. Roach, pel que fa al *Didot-Perceval*, sospesa les opinions dels uns i dels altres i després dóna el seu parer. El seu treball és sempre orientador.

En els manuscrits de Mòdena i París el *Perceval* ve després de les prosificacions del *Joseph* i del *Merlin* de Robert de Boron. Com sigui que les prediccions fetes en el *Joseph* fan versemblant l'existència d'un *Perceval* que els doni compliment, el Sr. Roach opina que en el *Didot-Perceval* hi ha un nucli que representa la prosificació d'un *Perceval* perdut de Robert de Boron, a la qual s'han afegit diversos elements inspirats en el *Conte del Graal* de Chrétien de Troyes i en la continuació d'aquesta obra per Wauchier de Dénain. En aquest treball de refosa el compilador ha demostrat manca d'originalitat i ha incorregut en contradiccions. Aquells passatges del *Perceval* que tenen antecedents en el *Joseph* i hi lliguen bé, no hi ha dubte, segons el Sr. Roach, que pertanyen a Robert de Boron; aquells altres que contradiuen el *Joseph* han d'ésser obra del refonedor. Tot això, naturalment, és molt lògic. Ara, que la lògica per ella sola no és prova que les coses hagin passat així. La cronologia de moltes d'aquestes obres és incerta, i, per consegüent, l'ordre de dependència d'unes i altres és discutible. D'altra banda, com que les proves a favor de l'existència d'un *Perceval* de Robert de Boron no passen d'indícis versemblants, no poden excloure's altres opinions en pugna que també són versemblants. Fetes aquestes salvetats que responen a un criteri general nostre, més que a la nostra posició davant d'un cas particular, hem de declarar que les conclusions del Sr. Roach, que en gran part coincideixen amb opinions anteriorment exposades, especialment amb les de Brugger, ens semblen molt dignes d'ésser preses en consideració, i l'anàlisi i estudi de fonts del *Didot-Perceval*, la part més considerable del pròleg, un model d'exposició i de mètode.

El Sr. Roach considera que la breu relació de la *Mort Artu* que acaba el *Didot-Perceval* formava part del primitiu cicle de Robert de Boron. La data que assigna al *Didot-Perceval* és compresa entre els límits extrems 1190 i 1212.

Els estudiosos del cicle artúric s'hauran alegrat de la nova publicació de les dues versions del *Didot-Perceval*, ja que posa en llurs mans el text ben establert d'una obra, que avui, per a molts, era inassequible.

Perè BOHIGAS